

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۲۱	تعداد دانشجو	مامایی	گروه آموزشی
۲	تعداد واحد	بارداری و زایمان طبیعی و غیر طبیعی	عنوان درس
۴/۹ - ۱۱/۳۰	تاریخ شروع و پایان دوره	کارشناسی ناپیوسته مامایی	مقطع و رشته تحصیلی
چهارشنبه ۱۰-۸	روز و ساعت جلسات	دوم ۱۴۰۰-۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
تشریح ، فیزیولوژی، ایمنی شناسی	دروس پیش نیاز	مریم فیروزآبادی	مدرس/مدرسین درس
کلاس	محل برگزاری	-	مسئول درس (دروس اشتراکی)
حضور	روش برگزاری (حضور/مجازی/اترکیبی)	نظری	نوع واحد (نظری/عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.

با توجه به اهمیت بارداری و زایمان برای دانشجویان مامایی، لذا مفاهیم زایمان سخت و اورژانس های مامایی در این درس برای دانشجویان بیان می گردد تا بتوانند در کار عملی از مفاهیم تئوری و مورد نیاز این مباحث تخصصی بهره مند شوند.

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.

- ۱- کسب دانش کافی در مورد تشخیص، اداره و مراقبت از مادر و جنین در بارداری ها و زایمان های طبیعی و غیر طبیعی
- ۲- آشنایی با روش های دارویی و غیر دارویی کاهش درد

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☒	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☒	روش تدریس در گروه های کوچک	☐	روش تدریس آزمایشگاهی

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

☒	جزوه	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☒	فیلم آموزشی
☒	وایت برد	☐	نرم افزار
☒	تصویر	☒	ماکت
☐	چارت	☐	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☐	پوستر

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- حضور به موقع در کلاس
- مهیا کردن محیطی آرام برای استفاده از کلاس
- مشارکت فعال در بحثها در کلاس
- آمادگی در کلاسها برای پاسخگویی به سوالات مربوط به مباحث تدریس شده

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☒	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☐	کار عملی	☒	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☒	سئوالات جور کردنی
		☒	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت هایی تعیین می شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	حضور در کلاس و مشارکت در فعال در کلاس	۲
۲	میان ترم	۶
۳	پایان ترم	۱۲
۴		
۵		

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- استفاده از تلفن همراه در کلاس ممنوع می باشد.
- غیبت غیر مجاز، اطلاع رسانی به آموزش دانشکده و کسر نمره پایان ترم را به دنبال خواهد داشت.
-
-
-

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
۱	مکانیسم زایمان طبیعی	مکانیسم زایمان طبیعی آشنا شود.	قواره، قرار، پرزانتاسیون و پوزیشن جنین و راههای تشخیص آن را توضیح دهد. نحوه انجام مانورهای لئوپولد را توضیح دهد و دلائل انجام هر کدام را درک نماید. مراحل بالینی زایمان را شرح دهد. نحوه ی اداره ی زایمان در مراحل مختلف را توضیح دهد.	فیروزآبادی
۲	پارگی های مجرای زایمانی	پارگی های مجرای زایمانی آشنا شود.	انواع پارگی های مجرای زایمانی را بشناسد. اقدامات لازم در صورت وقوع پارگی های زایمانی را شرح دهد.	فیروزآبادی
۳	تعریف دیستوشی زایمان، علل آن، نمایش های غیرطبیعی	انواع دیستوشی زایمانی آشنا شود.	علل دیستوشی زایمانی را شرح دهد. انواع پوزیشن ها ونمایش های غیر طبیعی جنین و اداره زایمان آنها را بیان کند. روش زایمان واژینال و تغییر پوزیشن در حین زایمان را برای برطرف شدن دیستوشی های زایمان را توضیح دهد.	فیروزآبادی
۴	زایمان غیرطبیعی (تنگی لگن، اختلالات کانال زایمانی)	انواع اختلالات کانال زایمانی آشنا شود.	انواع تنگی لگن را شرح دهد. عوارض مادری و جنینی تنگی لگن را بیان کند. دیستوشی زایمانی ناشی از ناهنجاریهای لگن و کانال زایمانی	فیروزآبادی

	را توصیف نماید. روش زایمان واژینال و تغییر پوزیشن در حین زایمان را برای برطرف شدن دیستوشی های زایمان را توضیح دهد.			
فیروزآبادی	دیستوشی زایمانی ناشی از انقباضات غیر طبیعی رحم را توصیف نمایند . نحوه ی انجام آگمنتیشن و اینداکشن را برای برطرف شدن دیستوشی های زایمان را توضیح دهد اندیکاسیون ها و کنترااندیکاسیون های القاء و تحریک لیبر را نام ببرد نحوه آماده سازی سرویکس را توضیح دهد مراقبت های زمان القا و تحریک لیبر را شرح دهد	اختلالات عملکرد رحم آشنا شود.	دیستوشی زایمان در اثر اختلال نیروهای رحمی و اداره و درمان	۵
فیروزآبادی	انواع اختلالات حجم مایع آمنیون را تشریح نماید. اقدامات درمانی در مواجهه با اختلالات حجم مایع آمنیون را توضیح دهد.	اختلالات حجم مایع آمنیون آشنا شود.	اختلالات حجم مایع آمنیون	۶
فیروزآبادی	فیزیوپاتولوژی و علل و انواع هیپرتانسیون در بارداری را تشریح نماید. شاخص های شدت پره اکلامپسی را توضیح دهد عوامل خطر پره اکلامپسی و اکلامپسی را توضیح دهد	اختلالات هایپرتانسیو در بارداری آشنا شود.	اختلالات هایپرتانسیو در بارداری	۷
فیروزآبادی	اقدامات پیشگیرانه و درمانی هیپرتانسیون در بارداری را بیان نماید. عواقب طولانی مدت فشارخون شدید بارداری را توضیح دهد. نحوه مشاوره در مورد حاملگی های بعدی را در خانم های مبتلا به هیپرتانسیون بارداری توضیح دهد	اختلالات هایپرتانسیو در بارداری آشنا شود.	اختلالات هایپرتانسیو در بارداری	۸

				۹
فیروزآبادی	امتحان میان ترم	امتحان میان ترم	امتحان میان ترم	۱۰
فیروزآبادی	الگوهای طبیعی و غیر طبیعی ضربان قلب جنین را بداند و توضیح دهد. علل ایجاد الگوهای غیر طبیعی ضربان قلب جنین را بداند. اندیکاسیونهای ارزیابی جنین قبل از شروع لیبر را توضیح دهد. را تفسیر نماید. NST یک	روش های بررسی سلامت جنین آشنا شود.	روش های بررسی سلامت جنین	۱۱
فیروزآبادی	جنبه های بالینی و فیزیولوژیک دوره پرپیوم را شرح دهد . مراقبتها و ورزشهای دوره پرپیوم را بیان نماید	فیزیولوژی دوره ی نفاس و مراقبتهای آن آشنا شود.	نفاس	۱۲
فیروزآبادی	علل و علائم و نحوه درمان عفونت پس از زایمان و اختلالات ترومبومبولیک را توضیح دهد عوامل مستعد کننده موربیدیتة نفاسی را شرح دهد	عوارض نفاسی آشنا شود.	عوارض نفاسی	۱۳
فیروزآبادی	علل خونریزی پس از زایمان را نام ببرد درمان انواع خونریزی بعد از زایمان را با توجه به علل آن توضیح دهد	خونریزی های پس از زایمان آشنا شود.	خونریزی های پس از زایمان	۱۴
فیروزآبادی	عوامل مؤثر بر پارگی رحم را نام ببرد. علل وارونگی رحم و درمان آن را توضیح دهد نحوه ی اداره پرولاپس رحم را شرح دهد.	فوریتهای زایمانی نظیر پارگی رحم ، وارونگی رحم و پرولاپس رحم آشنا شود.	فوریت های زایمان	۱۵
فیروزآبادی	زایمان فیزیولوژیک و عوامل مؤثر بر آن را تعریف نماید.	زایمان فیزیولوژیک آشنا شود	زایمان فیزیولوژیک	۱۶
فیروزآبادی	تئوری درد و روش های دارویی و غیر دارویی کاهش درد را شناخته و بیان نماید.	روش های دارویی و غیر دارویی کاهش درد زایمان آشنا شود.	روش های کاهش درد زایمان	

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب

۱. بارداری و زایمان ویلیامز، کانینگهام، بهرام قاضی جهانی، تهران، انتشارات گلبان، ویراست بیست و پنجم ۲۰۱۸.
۲. مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی) در دو جلد-وزارت بهداشت. دفتر سلامت خانواده و جمعیت.
۳. درسنامه جامع آموزش و آزمون گلبان. بهرام قاضی جهانی، تهران، انتشارات گلبان. ۱۴۰۰.
۴. درسنامه مامایی زیبا تقی زاده
۵. درسنامه مامایی مایلز، میلز مارگارت اف (آخرین ویرایش)
6. Danforth's obstetrics and gynecology edited by Jams R. Scoot.(last edition).Philadelphia: Lww
7. Current obstetric % gynecology diagnosis & Treatment, edited by Alan H.Decherney.(last edition).New York: McGraw Hill.
8. Maternity & women health care. Edited by Ditra Leonard Lowder Milk and et al. (last edition) .st.Louis Mosby